

Osebnosti.

Zagrebski pomožni škof dr. Dominik Premuš †. Dne 27. februarja t. l. je preminul zagrebski dolgoletni pomožni škof dr. Dominik Premuš v starosti 73 let. Rodil se je leta 1861 v Prelogu, bogoslovno vedo je dokončal v Budimpešti. V mašnika je bil posvečen l. 1885. Bil je že tajnik zagrebskega nadškofa dr. Mihaloviča, nato dr. Jurja Posiloviča. Leta 1913 je postal ravnatelj nadškofijskih poslov, leto pozneje je bil pa imenovan za generalnega vikarja. V škofa je bil posvečen dne 18. aprila l. 1915. Udeleževal se je kot pesnik ter pisatelj podlistkov in je bil velik dobrotnik siromakov. Pokopali so ga z vsemi slovesnostmi ob obilni udeležbi dne 1. marca. Nadškof dr. Bauer se zaradi bolezni ni mogel udeležiti pogreba. Pogrebu so prisostvovali grško-katoliški škof Njaradyi, zastopnik Nj. V. kralja general Damjanovič, beograjski nadškof dr. Rodič, djakovački škof Akšamovič, mariborski škof dr. Tomažič, kiški škof dr. Srebrnič, senjski škof dr. Starčević, zastopnik sarajevskega nadškofa dr. Šariča kanonik Alaupovič in zastopnik banjaluškega škofa kanonik Božo Ivanič.

Nesreče.

Smrtno je ponesrečila. 31letna služkinja Frančiška Sušec, ki je služila pri posেষ্টniku ter lastniku žage Jož. Kren-

karju na Paki pri Vitanju, je padla s poga ter si zlomila hrbtenico. Reva je kmalu po prepeljavi v celjsko bolnico umrla.

Ogenj uničil 11 hektarjev gozda. — Iskra osebnega vlaka je zažgala ob železniški progi proti Ponovicam pri Litiji 11 hektarjev gozda, ki so popolnoma zgoreli.

Razne novice.

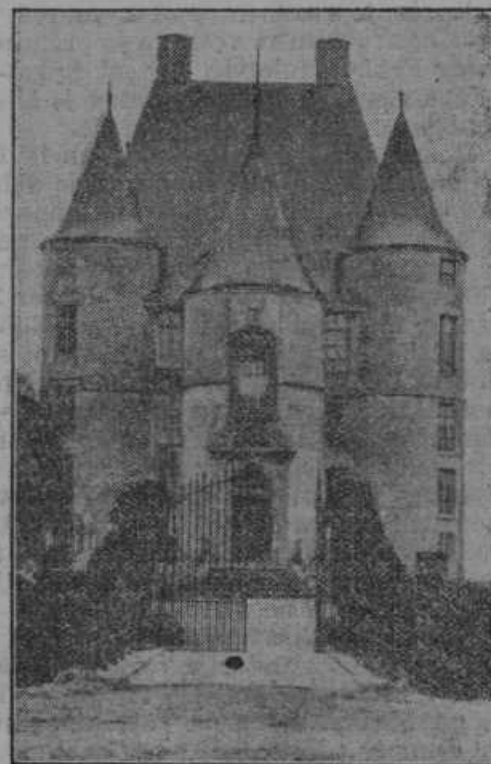
Čudak umrl. Mrtvega so našli v javorniških Rovtjih pri Jesenicah 78letnega kovača svedrov Janeza Kapusa. Živel je sam v preprosti baraki, v kateri je imel kovačnico. Hrauil se je največ s pasjim mesom, katerega je užival svežega in posušenega.

Obžalovanja vredni slučaji.

Posledica pretepa. V soboto dne 3. t. m. zvečer je došlo na Teznu pri Mariboru do spopada med dvema skupinama pijanih delavcev. 25letni Anton Butolen iz Pobrežja je dobil tri zabodljave z nožem, ki so mu segli do pljuč.

Strašen obračun z ženo. Vojni invalid rudar Ferdinand Paveljšek v Trbovljah je dne 28. februarja prerezal svoji ženi Jožefi vrat, da je izkrcavala, sam sebe pa je po krvavem dejanju opasno ranil. Zakonska Paveljšek imata štiri otroke od 6—18 let. Prepiri so bili med obema že dalje časa na dnevnem redu in sta se hotela celo sodnijsko ločiti. Razsodba o ločitvi še ni bila izrečena, pa sta kar sama sklenila, da gresta dne 1. marca narazen ter vzameta vsak k sebi po dva otroke. Jožefa

bi naj prevzela še trafiko v Trbovljah, katero je dobil mož na ženino ime in jo je tudi vodil. Zadnji čas sta se kregala radi prevzema trafike. Mož ni maral dati denarja za zalogo tobaka, brez denarja pa žena ne bi mogla prevzeti trafike. Zgoraj omenjenega večera je baje Paveljšek si zapisoval za mizo nekaj o tobačni zalogi. Žena je skočila s postelje in mu strgala papir. Ta nastop žene je dal povod za strašno dejanje, ki je vredno vse obsodbe in je pretreslo cele Trbovlje.

Belgijski grad Steenokarzeele, v katerem biva Oton Habsburški.

Levo:

Novi belgijski kralj Leopold III. zapusti po slovesni zaprisegi parlament v Brüsslu in jezdi v mestni grad.

Spodaj:

Šola za metalce bomb iz letal v Londonu.

Razkrinkana zadeva s ponarejenimi stotaki. Na kratko smo poročali v zadnji številki, da so se pojavile v Mariboru petvorbe 100dinarskih bankovcev, ki so bile prav nerodno izdelane. Sledovi so vodili iz Maribora ven na deželo. Na mariborskem Glavnem trgu se je pojavil zadnje dni mlad moški, ki je skušal v neki trgovini plačati blago s ponarejenim stotakom. Prodajalec je takoj spoznal falzifikat in prijavil zadevo bližnjemu stražniku, ki je hitel za mladencem, ga aretirati in odpeljati na policijo, kjer so spoznali v njem 27letnega Rudolfa Kurnika iz Jareninskega dola. Policija je na njegovem domu izvršila hišno preiskavo ter našla tam falzifikate in več priprav za ponarejanje bankovcev. Zaslišan je bil tudi oče Franc Kurnik, ki trdi, da je bankovce

Nemška fašista sta se upala v uniformah na Angleško, odkoder so ju pa takoj vrnili nazaj v Nemčijo.

Za spomladansko zdravljenje

iščeje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani PLANINKA - ČAJ BAHOVEC. Priten je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah, zavojček za Din 20.—.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

„PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC“ iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 76
od 5. 11. 1932

ponarejal 44letni brezposelni ekönom Anton Kokot. Policija je poizvedovala za njim in ga je našla. Osumljence je policija oddala mariborskemu okrožnemu sodišču.

Pod ključem pod sumom tatvine preprog. Na Glavnem trgu v Ptujju so bile pokradene 3000 Din vredne preproge. Na podlagi izdane tiralice je bil v Prijedoru v Bosni aretirani cigan Šaban Džananović iz Prijedora in prepeljan v Ptuj. Aretirani po ciganski navadi taji dejanje in je bil izročen okrajnemu sodišču.

Žrtve tihotapske strasti. V petek 2. marca zvečer je prekoračilo na Jezerskem na Gorenjskem šest naših tihotapcev iz Avstrije jugoslovansko mejo. Obloženi s obili s saharinom in hodili s krpljami po 2—3 m visokem snegu. Obmejna straža jih je ustavila; ker so se razbežali, sta bila dva uštrljena, 1 so prijeli in trem je uspel pobeg.

Otroci našli neznanega ustreljenega moškega. V gozdu nad vasjo Buč pri Kamniku so našli otroci dne 3. marca ustreljenega neznanega moškega, ki je moral biti star kakih 28 let, skromno oblečen ter brez suknje. Sodna komisija je ugotovila, da je moral biti ustreljen iz zasede in ga je pogodila skozi glavo krogla iz stare lovske puške.

Eden je izvršil rop — drugi je vedel zanj. Novomeško sodišče je obravnavalo dne 27. februarja naslednji slučaj: Žura Josip, ključavničarski pomočnik iz Zagrada pri Novem mestu, je ponoči 12. novembra 1933 v temi na cesti v Mačkovcu pri Št. Petru pri Novem mestu odvezal Živkoviču Pavlu s silo de-

narnico s 1700 Din gotovine. Becele Franc, posestnikov sin iz Zagrada, je dne 12. novembra v Št. Petru pri Nov. mestu vedel, da pripravlja Žura Josip zločinstvo razbojništva, pa v času, ko je bilo še mogoče odvrniti to dejanje, tega ni naznanil pristojnemu orožniškemu oblastvu. Vrhu tega je dne 24.

Najmlajši avtomobilist na Angleškem je 18mesečni Pet. Aldrige. Otrok šofira sam nalašč zanj izdelan avtomobil. Še živali gledajo začudeno prizor otroka v samostojnem vozilu.

Grozoviti vzgojni načini.

Ko je umrla velike-mu cesarju Temurju, osvojitelju kitajskega zidu, najljubša žena, ji je hotel pozidati v Samarkandu veličastno grobnico. Material za pozidavo so znosili sužnji iz daljnih pokrajin. Cesar je pozval najboljše stavbenike iz lastnega cesarstva, da bi se lotili tega dela. Grobnico so pozidali trikrat, vsakokrat so jo zopet podrli na cesarjevo povelje, ki je pustil še za kazen obglaviti stavbenike, češ, da ni bila po njegovem mnenju stavba dovolj čimena ter lepa, da bi hranila truplo njegove žene. Še je četrta stavbenik, katerega je

Januš Golec:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Vida se je strinjala s potovanjem na sever in je bila hvaležna Bogu in angelu varuhu, da je nista pustila v prenapeto srečanje s popolnoma podivjano kručevsko drhaljo.

Ciganska družina je potovala počasi, ogibajoč se mest in taborišč ob robu gozdov ali po bolj prikritih dolinah. Ženske in moški so bili razkropljeni po dnevu po vaseh, kjer so opravljali kovaška in kotlarska dela, barantali s konji; ciganke so prosjačile, vedeževale ter prorokovale lahkovernim podeželanom prihodnost.

Vida se je gibala čisto prosto in je ni silil nikdo pod platneno streho njenega voza. Sama je sprevidela, da je sigurnejše za njo, če se drži tabora, katerega se je ogibalo vse, kar ni dišalo po cigansko. Bila je uverjena, da je ne bo izsledil med to družbo nobeden kručevski vohun ali zasledovalec. Cigani so ji stregli vsestransko, kakor bi jo kanili opitati, se ji

9. nadaljevanje.

klanjali, ji izpolnili vsako z lica čitano željo, da je izgledalo: Muropoljka kraljuje v taboru ter ga vodi naprej — naprej proti severu. Tamkaj bo prešla v največjem mestu Madžarske v roke cesarskih dostojanstvenikov, ki jo bodo vrnili domu in ljubim staršem. Niti sanjalo se ji ne bi bilo: stari Brajdič bi naj bil zahrbtnjež. Nikakor ni pozabil očetovih brc ter sunkov! Z izkazovanjem dobrot in s hlinjeno skrbjo za njeno varnost kuje najbolj trinoško maščevalne načrte, da se osveti otroku, ker se slučajno ne more roditelju!

Potovanje se je raztegnilo v najlepšem vremenu v cele tedne. Srečevali so že ljudi trdo madžarske govornice. Oglašali so se pri ciganih pogostejše židje. Kupovali so od njih vse mogoče živo blago, izdelke ter jim prodajali železo, baker in vsakdanje življenjske potrebščine.

Nekega večera se je pripeljal v taborišče na čednem vozu dolgočratni, postaran žid. Užival je pri celi ciganski družini najglobljeje spoštovanje. Razgovarjal se je samo s starešinami in bil gost starega glavarja, s katerim sta se pomenkovala po tihem dolgo. Iz mahanja z rokami je bilo prepoznati, da baran-

novembra 1933 na okrožnem sodišču v Novem mestu v tej kazenski stvari zoper Žura Josipa lažno pričal. Žura Jožef je bil obsojen na dve leti robije in na dve leti izgube častnih pravic. Njegov tovariš Franc Becele pa na 5 mesecev strogega zapora in 1 leto izgube častnih pravic.

Cigan obsojen radi umora cigana ter radi tatvin. Dne 27. februarja je dajal pred sodniki v Novem mestu odgovor cigan Rudolf Janežič, ki je dne 30. avgusta 1931 v gozdu »pri cerkvi« v ribniškem okraju ustrelil cigana Mihaela Petroviča. Obenem je obdolžen, da je dne 4. maja 1932 ukradel Babniku Antonu na Polici, sodni okraj Višnja gora, srebrno žensko uro, 300 Din in razno drugo zlatnino in srebrnino v skupni vrednosti 2760 Din. Janežič je bil obsojen na 10 let in 3 mesece robije in na trajno zgubo častnih pravic.

Predivo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg.

Pri zabavah uživajo samo zdravi ljudje — tudi najmanjši prehlad ali lahki glavobol ali zobobol vam bo pokvaril zabavo. Hočete to preprečiti, vzemite pri prvem znamenju zgoraj imenovanih bolečin 1—2 Aspirin-tablet in Vi boste takoj ozdravili.

Vse cenjene naročnike opozarjamo na današnjo prilogo dobro znane tvrdke Marko S. Serdarušič, Beograd, ki prodaja srečke za državno razredno loterijo.

Za sveti postni čas priporočamo knjigo: »Na Kalvarijo«, ki obsega različne obrazce za opravljanje molitve križnega pota. Ker obsega knjiga tudi zgodovino te molitve in postnih pobožnosti, bo gotovo vsem prav dobrodošla. Gospode duhovnike prosimo, da ljudi opozorijo na to knjigo. Cena v platno vezani knjigi je 25 Din. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za gospode duhovnike! Imamo posebno knjižico za postni čas »Na Kalvarijo«. Knjiga stane v celoplatno vezana samo 5 Din. Vsakemu g. duhovniku bo dobro služila tudi pri postnih pridigah. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Premišljuje Jezusovo življenje vsaki dan vsaj pet minut! Kdor hoče Jezusa poznati,

mora o Njem premišljevati. Premišljujejo s pomočjo znamenite knjige Veracrussse »Premišljevanja o življenju Jezusa Kristusa za vsaki dan v letu«. Delo obsega dve knjigi, nati 1100 strani, knjigi sta vezani v celoplatno in staneta obe skupaj samo 44 Din. Dobite jih povsod, naročite jih najlažje iz Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

V zbirki »Besedila za ljudsko liturgijo«, ki jo izdaja župnijski urad Sv. Urban pri Ptuj, je izšla že IV. izdaja »Svete maše šolske mladine« v priročnejši žepni obliki in na finem papirju. Že nad 50 župnij v obeh slovenskih škofijah je uvedlo ta liturgičen molitvenik za otroško službo božjo; med temi so odlični mladinski vzgojni zavodi v Ljubljani. Cena posameznim izvodom 2 Din. Pri naročilu najmanj

50 izvodov 10% popust. — V isti zbirki je izšla knjižica »Krst in krstna obnova«, ki se priporoča veroučiteljem in dušnim pastirjem zlasti za postni in velikonočni čas, ki bi naj bil čas krstne obnove. Pomagati, da nam postane krst to, kar je bil nekdanjim vernikom, buditi v nas krstno zavest in razlagati šolski mladini kakor odraslim vernikom vzvišene krstne obrede ter povzdigniti slovesnost pri delitvi velikega zakramenta: to so nekateri cilji, ki jih bo zasledoval dušni pastir s pomočjo te knjižice. Vsakemu krščencu naj bi bila tudi spomin na največji dan v njegovem življenju. Izvod te knjižice stane samo Din 2,23. Pri naročilu vsaj 50 izvodov po 2 Din. Naročila za obe imenovani knjižici sprejema župnijski urad Sv. Urban pri Ptuj.

Podeželski mladini!

(Beseda fanta iz laškega okraja.)

Človek, ki stremi za napredkom, se nekam užalosti, ko opazuje razmere med našo podeželsko mladino. Te razmere niso zadovoljive. Ko fant ali dekle zapusti šolo, napoči za njega čas, ki je odločilen za prihodnost, to je čas priprave za bodoče življenje in njegove težke naloge. Mnogoteri fant, marsikatero dekle se tega ne zaveda, ker meni, da je taka poraba mladih let prerisna in pretežka. Zato pa gre rajši v gostilno, kjer se tako prijetno sedi ob litru vina ali pa »lušno« zapleše ob zvokih tudi slabe harmonike. To je zapravljjanje dragocenega časa in danes vedno bolj redkega denarja. Staršem se s tem delajo skrbi, ker se upravičeno bojijo za otroke, ki nimajo nobenega smisla za resnobo življenja. Zato je naši podeželski mladini nujno svetovati, da krene na pot krščanske resnobe in boljše uporabe mladih let. Ves svoj prosti čas po nedeljah in ošobito po zimi naj porabi v čitanje knjig ne samo zabav-

ne, marveč predvsem tudi poučne vsebine. Udeležuje naj se tudi strokovno-poučnih predavanj in tečajev ter naj deluje v dobrih organizacijah, ki gojijo ljubezen do naše zemlje ter prenašajo prejete nauke v dejanja. To je danes bolj potrebno, ko kedaj poprej. Življenjske prilike se slabšajo od leta do leta, težave in bremena rastejo. Le kjer je resna volja in za vsestranski pouk odprta glava, je tudi sila, ki sme upati, da bo premagala naraščajoče poteškoče. Kot vaš kmečki tovariš vam kličem, fantje in dekleta: Umejmo znamenje časa! Gradimo trdne temelje, ki bo na njih počivala naša sreča in sreča našega naroda!

★

Ljutomer. Naše društvo Ljudska čitalnica ponovno vprizori v nedeljo dne 11. marca lepo Lavtižarjevo spevoigro »Darinka« v treh dejanjih. Tako bo doživel naš Katoliški dom v letošnji sezoni svojo osmo predstavo. Poleg domačinov vabimo tokrat zlasti okoličane iz vseh sosednjih župnij. Predstava se prične ob

Želite kaj prodati?

Imamo tedensko gotovo 100.000 čitateljev, med temi je Vaš kupec! Pošljite mali oglas, da ga najdetel

tata za nekaj dragocenega ter važnega. Slednjič je prinesel žid iz svojega voza črno sukno. Segla sta si prodajalec in kupec v desnici. Žid je položil preko njunih desnih rok črno sukno. Oba sta kriknila nekaj nerazumljivega in kupčija je bila sklenjena! Nato je pričela ob ognjih tabora prava gostija, koje središče je bil Izak Arnstein. Njemu na čast so cigani jedli, pili in nazadnje plesali pozno v noč.

Zgodaj zjutraj, ko se je še ustavljala nočna tema z vso silo prvemu prodiranju zarje, se je pojavilo pred Vidinim vozom odposlanstvo ciganskih starešin s poglavarjem na čelu. Stari Marko ji je raztolmačil svečano, da je napočil po večtedenskem potovanju trenutek, ko trdi slobodno: njegova varovanka je varna ne glede na kakršnokoli nevarnost. Veliki trgovec-ter imenitnik Izak Arnstein iz Budimpešte je izrazil pripravljenost, da bo poskrbel v ogrski prestolici, kamor ne smejo cigani, za predajo Vide vsemogočnemu cesarskemu namestniku. Ta jo bo odpremil pod vojaško zaščito na Mursko polje — v rojstni Veržej.

Poslovilne besede so tekale staremu lopovu tako prepričevalno in odkritosrčno, da bi ne bil sumil kake prevare niti izkušen poznavalec ciganskih lopovščin,

kaj šele priprosta in resnicoljubna Vida, kmečko dekle iz Veržeja!

Mesto starega Marka je prevzel pokroviteljstvo nad Muropoljko častitljivi Izak. Povabil jo je v svoj voz z iskro konjsko vprego.

Že proti poldnevu sta bila v Budimpešti, kjer sta krenila po dolgih ovinkih v židovski del mesta, ki je kazal na prvi pogled vse drugo le prestolnega lica ne! Izak je posedal snažnejši ter imovitejši dom od ostalih čifutskih kočur, kolib ter kurnikov. Vida je dobila posebno izbo. Ni prišla z nikomur v dotiko. Še ženšče z okrepčili se je delalo, kakor da ne razume jezika, v katerem izprašuje tujka. Niti sedaj ni slutila Muropoljka, da je bila prodana v past, iz katere pelje pot nekam drugam, le domov in k staršem ne!

Že na večer ji je prinesel Izak zagrinjalo za obraz, kakršnega do tedaj še ni videla. Po očetovsko ji je prigovarjal, naj si zakrije z gostim pajčolanom lice. Po budimpeštanskih ulicah namreč mrgoli turških pohotnežev in nasilnežev. Brez nadaljnega bi mu ugrabili varovanko, ako bi jih kdo opozoril na njeno izredno lepoto. Vida je poslušnila pokorno starca. Oblekla je nekako spokorno žensko haljo in mu sle-

izsledil cesar na bojnih pohodih v Damasku, je zgradil cesarjevimi željam odgovarjajočo grobnico. Se danes vse občuduje grob princesinje Bibi Hanum, ki je obdan od stolpov, stolpičev ter mošej.

Ženska, ki je ugotovila milijon zvezd.

V Oxfordu na Angleskem so slavili te dni zvezdogledico, ki deluje že 30 let na tamošnjih zvezdarni. Gospa Etel Bellamy je prevzela v tej dolgi dobi skupno s svojim stricem, prof. F. A. Bellamyjem, eno najbolj težavnih nalog. Pred 40 leti si je razdelila tedajšnjih 18 zvezdarn na svetu nebo, da bi ugo-